

לקראת שבת

בטורונטו

ע"י מרכז חב"ד לדוברי עברית - הרב ישראל לנדא • 7770 Bathurst St. Thornhill ON • (905) 709-7917 Fax (905) 709-7770 Tel

יש חדש

Chai Hebrew School

מרכז חב"ד לדוברי עברית שמח להזמין אתכם ל"היברו סקול" - חינוך יהודי באווירה ישראלית. ההרשמה נפתחה! לפרטים נוספים: 905.709.7770#242 או באימייל info@chaihebrewschool.ca

צהרון - מסגרת After school

ההרשמה למסגרת הלימודים After school נמשכת. הלימודים מתקיימו בימים שני, שלישי ורביעי לאחר שעות הלימודים. פרטים נוספים במשרד.

בר מצוה קלאב

במרכז חב"ד מתקיים מחזור חדש של 'בר מצוה קלאב' המאפשר לנערים ללמוד יהדות ומסורת ישראל בצורה חווייתית ומיוחדת. מיועד לנערים בגילאי 12-14. למעוניינים להצטרף, ניתן להירשם במשרד 905.709.7770

אני ואתה - מסגרת חברות

הנכם מוזמנים מידי יום חמישי ללימוד בחברותא בבית המדרש של מרכז חב"ד לדוברי עברית. במסגרת הלימוד נהנים המשתתפים מלימוד משותף "אחד על אחד" ומשתייה וכיבוד.

הלימוד מתקיים בכל יום חמישי בין השעות 8:00-9:15 ■

זמני השבת

פרשת בראשית

6:26 p.m.	הדלקת נרות
7:25 p.m.	צאת השבת

יוצאים לדרך עם תרמיל מלא

המשימה האמיתית מתחילה עכשיו. האתגר האמיתי הוא להביא את האמונה והאחדות, השמחה ואהבת התורה אל חיי היום-יום

הוכחנו כי משוגותינו ועוונותינו אינם מבטאים את האמת הפנימית שלנו. אחרי יום הכיפורים כולנו מרגישים את היותנו יהודים, בנים לקב"ה.

יש על מי לסמוך

חג הסוכות נתן לנו מבט מעמיק על אחדותו של עם ישראל. הבנו שאין יהודים שווים יותר ושווים פחות. נוכחנו שבלי הערבה אין תועלת באתרוג, בלולב ובהדס. ישבנו כולנו בסוכה אחת, שפרשה עלינו את כנפיה, ונזכרנו בכנפי השכינה הפרושות מעל העם היהודי וביד ההשגחה המוליכה אותו אל יעדו.

ולבסוף בא שמחת תורה, שבו הכול רוקדים עם ספר התורה - למדנים ועמי-הארץ, נכבדים ופשוטי עם. זו שמחה על עצם העובדה שיש לנו תורה והיא מבטאת את האהבה שבלב כל אחד ואחת מאיתנו למתנה הנפלאה שנתן לנו הקב"ה. עכשיו, כשאנו מתחילים לקרוא את התורה מחדש, אופפות אותנו השמחה והאהבה שביטאנו כלפיה בשמחת תורה.

מצוידים בכל אלה אנו שבים אל ימי החולין, כדי שנקדש את חיי החולין שלנו. החזרה לשגרה נפתחת בקריאת פרשת בראשית, שבה מסופר על בריאת העולם. יש מנהיג ליקום, יש תכלית לבריאה, ויש לנו על מי לסמוך. נצא אפוא לדרך בשמחה ונממש כל ימות השנה את הערכים שספגנו בחודש החגים. ■

עם ישראל בתפארתו. צולם בצאת יום הכיפורים באוהל התפילה של בית חב"ד בעיר ימים, נתניה

עם ישראל בחודש החגים שונה מהעם שאנו מכירים כל ימות השנה. בתי הכנסת, הקבוצים והמאולתרים, מלאים עד אפס מקום בימים הנוראים. בכיכרות הערים בישראל, רוקדים המונים עם ספרי התורה בהקפות השניות.

גם האווירה נעימה יותר, פייסנית ורכה יותר. לא קל להיפרד מהחודש העשירי כל-כך בחגים ובמועדים. קשה לחזור לימי החולין האפורים והרגילים. קשה שבעתיים לעזוב את תחושת ההתעלות והאחדות המרחפת באוויר, ולחשוב שאנו צפויים להיכנס לשגרה הרוויה מתחים ומאבקים.

אבל למעשה, המשימה האמיתית מתחילה עכשיו דווקא. תקופת החגים אינה אלא הכנה והכשרה לאתגר האמיתי - להביא את האמונה והאחדות, השמחה ואהבת התורה אל תוך חיי היום-יום. לא התג הוא היעד והמטרה, אלא ימי החול הרגילים והאפורים דווקא.

צידה לדרך

בחגים שעברו עלינו הצטיידנו בשפע של תכנים וחוויות רוחניות, שאותם עלינו ליישם עכשיו בחיי היום-יום. כל חג העניק לנו 'צידה' מסוג אחר, ועכשיו יש לנו תרמיל עמוס לכל ימות השנה.

מראש השנה אנו נוטלים את קבלת עול מלכותו של הקב"ה. ביום הזה עמדנו כולנו לפני ה', תקענו בשופר והכתרנו עלינו מחדש את הקב"ה למלך. קבלת עול מלכות שמים היא היסוד גם בחיי היום-יום, והיא באה לידי ביטוי בקריאת 'שמע ישראל' בכל יום.

ביום הכיפורים חשפנו את המהות הפנימית שמסתתרת בתוך כל אחד מאיתנו. גילינו ביום הזה כי כולנו יהודים חמים, מלאי אמונה ואהבת הבורא.

אנשים עם מגריפות על הכתף...

ניצול יום השבת כראוי

מאת: לוי שייקיביץ

חבורת האנשים שצעדה ברחוב שפולרניה בפטרבורג נראתה כמי שהגיחה מסרט אימה. על שכם כולם היו מונחות מגריפות בתנוחה מאיימת, מבטיהם ממוקדים, ונראה היה שהם מחפשים מישהו בבוקר יום שבת הקר הזה...

"אין מה לדאוג", אמר לי גיסי הרב שמואל מנדלסון, שליח חב"ד באזור, בדיוק כאשר החבורה פנתה לפארק הסמוך, שהמזרקה המפוסלת שבמרכזו התיזה סילוני מים עליזים. האנשים פרקו את 'נשקיהם' מעל כתפיהם ו... החלו לגרוף את עלי השלכת הצהובים שמילאו את כרי הדרשא. אין אלו פורעים המתכננים פוגרום או ערפדים צמאי דם, אלא מתנדבים המעדיפים להקדיש את בוקר השבת החופשי שלהם לניקיון עירם.

בדרך לבית-הכנסת חשבתי על המשמעות שמעניקה ההתנדבות לאדם ועל התדמית החיובית שהיא נותנת לו בעיני עצמו. גורפי העלים מעדיפים בוודאי לצאת אל הקור הרוסי ולנקות את הפארקים יותר מאשר לטאטא את הבית...

המחזה הזה היה מעורר הערכה במידה רבה. במקום להקדיש את הזמן למנוחה, להתחפר בפוך או לבלות באחת משכיות החמדה העתיקות של העיר - המתנדבים האלו מעדיפים לעשות בזמנם הפנוי משהו מועיל, גריפת עלים למשל...

בבית-הכנסת קראנו בפרשת בראשית על השבת - המתנה שהעניק הבורא לאנושות מיד בתחילת דרכה:

"וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱ-לֹקִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיְבָרֶךְ אֶ-לֹקִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדְּשֵׁהוּ, וַיִּקְרָא אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מְקַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת."

(בראשית ב.א-ג)

ובספר שמות נקרא

"כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, וַיִּנַּח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. עַל כֵּן, בָּרַךְ ה' אֶת יוֹם הַשָּׁבַת, וַיְקַדְּשֵׁהוּ."

(שמות כח.)

בשבת אנו מצווים לנוח, שכן בשבת הבורא נח ממלאכת בריאת העולם. איזו מצווה מפנקת... יממה בלי עבודה, בלי פקקים, בלי הבוס על הווריד. חופש. שקט.

אך הגישה הזו פשטנית מידי. האם זה רציני לומר שהשבת של הבורא הסתכמה במנוחה? וכי הבורא 'התעייף' מבריאת העולם שהוא זקוק לחופש?

ספרי החסידות מעניקים נופך עמוק יותר להרגלי הסופשבוע של הבורא, ומסבירים טוב יותר מה עשה ביום השביעי.

בשישה הימים הראשונים עסק הבורא בבריאת העולם שלנו. הפער האינסופי בין הבורא לבין העולם הגשמי שהוא ברא חייב אותו לרדת מכיסאו הרם ולהתעסק בדברים נחותים. תחשבו על איינשטיין מתיישב על הרצפה ובונה מגדל קוביות לנכד שלו... ואז הגיעה שבת. הבורא שב והתכנס בעצמו, וצמצם את העיסוק שלו בעולם הפיזי למינימום.

בכך העביר לנו הבורא מסר. בשבת עלינו לנוח, כמובן, אך גם להקדיש את הזמן לעיסוקים תועלתיים. גריפת עלים דווקא אסורה לנו ביום השבת, אך מה רע בניצול הזמן הזה לתפילה, ללימוד ולטיפוח אישי רוחני?

*

בדרך חזרה גורפי העלים כבר השיגו ערימות צהובות נאות שהתגבהו להן בירכתי הפארקים, והחלו לאסוף את העלים למכלים גדולים שהביאו עמם.

לא יכולתי להתעלם מהאירוניה בכך שדווקא ברוסיה, שבמאה ה-20 רדפה את שומרי השבת

עד חורמה, יום השבת הינו יום חופשי רשמי, וגברים ונשים קמים בבוקר כדי לנצל אותו למעשים טובים...

נוכרתי בסבי, הרב משה גרינברג ז"ל, שנפטר לפני מעט יותר משנה. סבא היה אסיר-ציון בברית-המועצות הקומוניסטית, לאחר שבגיל 17 ניסה לחצות את הגבול הרומני בדרכו לארץ ישראל. הוא נלכד, עונה ונשלח ל-25 שנות עבודת פרך במחנה כפייה בסיביר. כעבור שבע שנים, עם מותו של הצורך סטאלין, זכה לחנינה, ואחרי שלוש-עשרה שנים גם עלה ארצה.

אבל הסיפור הגדול היה סיפור הישרדותו בסיביר. סבא התעקש להישאר יהודי ככל האפשר, גם בגיהנום הסיבירי. בין היתר נמנע בעקשנות

מלעבוד בשבת. ביום שישי הראשון, כשהודיע על סירובו, נשלח לצינוק. מתברר שגם בתחתית הבור יש אפשרות להרעת תנאים... הוא הוצא מן הצינוק רק ביום רביעי הבא, ובהגיע יום שישי וסבא סרב שוב לצאת לעבודה - הוחזר לצינוק, לעכברים, לקור העז ולמים המעופשים - עד ליום רביעי הבא. כך במשך שנתיים... כמו כן נמנע מלאכול מזון לא כשר, ולמעשה כמעט ולא בא אל פיו דבר.

כעבור שנים שאלו אותו ילדיו כיצד העז לסכן את חייו, וסבא ענה: "שיערתני שלא אצא משם בחיים, והחלטתי שעדיף לי למות כיהודי..."

סבא ידע שמנוחת השבת לא נועדה למטרות חופשה וכיף בלבד. אם הרעיון מאחורי השבת הוא לצבור שעות שינה, לאכול חמין ולטייל לאור הירח - מוטב היה לו לצאת לעבודה ולא לבלות בצינוק.

השבת נועדה להביא לנו, היהודים, תועלת רוחנית. כשאנו שומרים שבת אנו מחקים את הבורא ומצמצמים את העיסוקים הפיזיים למינימום. חשבו על הסמארטפון שלכם, שחיברתם להטענה למשך הלילה. המכשיר לא רק נח אז מפעילות, אלא גם צבר אנרגיה למחר. בשבת אנו טוענים אנרגיה רוחנית עבור כל השבוע הבא. כך נתחיל את השבוע הבא טוב יותר.

■ מתוך האתר Chabadisraeli.com

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

"על יסודי התורה והמצוות"

הרב זושא וינר

לפני שהתחתנו בשנת תשל"ו (1976), אני ואשתי אסתר כתבנו לרבי לבקש את ברכתו. המנהג היה שלפני סגירת השידוך באופן רשמי - החתן והכלה היו כותבים את מכתביהם בנפרד, ומזכירו של הרבי מגיש את שניהם יחד.

לאחר שקיבל את שני מכתבינו, השיב הרבי תשובה אחת לשנינו, ותשובה נוספת שיועדה לי בלבד. לי נתן הרבי את ההוראה שהיה נוהג לתת בדרך כלל למי שנושא בת כהן. הגמרא קובעת שהנושא בת כהן ראוי שיהיה תלמיד חכם, ובתשובה הלכתית פוסק אדמו"ר הצמח צדק - השלישי בשושלת אדמו"רי חב"ד - שניתן להיחשב ככזה על ידי בקיאות במסכת אחת לפחות. וכך כתב לי הרבי, "כיון שהמדוברת בת כהן, יהיה בקי במסכת אחת" - לפחות באחת המסכתות הקטנות.

למעשה, לא הייתי מודע כלל לכך שאני נושא בת כהן! פשוט כתבתי את שם אשתי ואת שם אביה, "אסתר בת ר' חיים ישראל שפרלין", מבלי לדעת שהוא כהן.

המסר הנוסף מהרבי, המשותף לשנינו, היה שהוא מעניק את ברכתו לנישואינו, מאחר ש"בוודאי החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוות".

בהמשך הפכה זו לברכה נפוצה יחסית שהרבי היה נותן לזוגות שעמדו להשתדך, אך באותה תקופה, באמצע שנות תשל"ו (1970), הוא היה נוהג לכתוב רק ש"השידוך נכון" או "השידוך טוב", ולהוסיף ברכה ש"יהיה בשעה טובה ומוצלחת".

לכן, קבלת תשובה זו בתקופה שבה היא עוד לא הייתה נפוצה, גרמה לי לחשוב ברצינות רבה על משמעותה, בייחוד בשבועות שלפני חתונתנו. להבנתי, הרבי התכוון שברכת נישואינו תלויה במחויבותנו לייסד את ביתנו על יסודות התורה והמצוות.

לפני החתונה נכנסנו ליחידות עם הרבי. בתחילה

נכנסנו, אני והכלה, בליווי הורינו, סבינו וסבתותינו, לחדרו של הרבי. סבתה של אשתי, נצר למשפחה מחסידי בלז, הכינה נר הבדלה קלוע עבור הרבי, והגישה לו אותו.

"שמזלך יאיר", איחל לה הרבי בידיש - ברכה למזל טוב, תוך רמיזה לאור הנר.

אחר כך יצאו המחותנים מהחדר, ואני ואשתי מסרנו לרבי פתק שאותו כתבנו מבעוד מועד. בפתק, מלבד הבקשה לברכתו לנישואינו, כתבנו לרבי שאנו נכונים ומזומנים לנסוע בשליחות הרבי לכל מקום שהרבי יראה לנכון לשלוח אותנו.

לפני היחידות ביקשתי מאשתי שגם היא תצא מהחדר לאחר שהרבי יסיים לברך אותנו, מאחר שהייתה לי שאלה שרציתי לשאול בפרטיות. השאלה נגעה למסר שקיבלנו כשבאנו בקשרי השידוכים: כיצד אוכל להיות

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the REBBE

בטוח שאכן קיבלתי על עצמי את ההחלטה "לייסד את ביתנו על יסודי התורה והמצוות" מתוך כנות מלאה? בתשובתו הזכיר הרבי את פסק דינו המפורסם של הרמב"ם במשנה תורה (סוף פרק ב' מהלכות גירושין), שבעומק ליבו, כל יהודי רוצה באמת ללכת בדרך התורה, אף שלעתים "יצרו הרע אונסו" להתנהג בניגוד לרצונו האמיתי. לכן, כאשר אדם מחליט ללכת בדרך התורה, גם אם נדמה שההחלטה אינה שלמה או שאינה נובעת מכל המניעים הנכונים, בסופו של דבר החלטה זו נחשבת - על פי ההלכה - לכנה. ההתבוננות בעניין הזה, הוסיף הרבי, תסייע לי להפנים את ההחלטה הזו וליישמה בפועל בחיי היום יום.

באותם ימים היה נהוג שחתן מקבל מהרבי בקבוק וודקה לחתונה, במהלך התועודות. בשבת שלפני חתונתנו, כאשר הגיע תורי לגשת אל שולחנו, פתח הרבי את הבקבוק, ומזג מעט לתוך כוסי. "לחיים!", אמר לי הרבי, והורה לי לחלק חלק מהמשקה לנוכחים בהתועודות, ואת השאר לחלק בחתונה. אחר כך, כשהגיש לי את הבקבוק, הביט בעיניי וחזר על אותן המילים: "לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוות".

מאוחר יותר, בעצת הרבי ובברכתו, נסענו אני ואשתי לקראקס שבונצואלה, שם התמניתי לעמוד בראשות הישיבה שהוקמה בעיר לאחרונה. לאחר הגעתנו, החלו להתעורר אצלי חששות בנוגע לכשרות הבשר בוונצואלה, והחלטתי שברצוני ללמוד לשחוט בעצמי.

באותו קיץ התחלתי ללמוד הלכות שחיטה. אדמו"ר הזקן, מייסד חסידות חב"ד, הקדיש כמה סימנים בשולחן ערוך שלו לנושא זה, כך שלמדתי אותם לעומק, תוך כתיבת הערות על חידושי אדמו"ר הזקן. נזכרתי שבשנותיי כתלמיד בישיבת "תומכי תמימים" על שדרת אושן פארקווי, הרבי תמיד עודד את לימוד תורתם של אדמו"רי חב"ד - לא רק בחסידות, פנימיות התורה, אלא גם בחלק הנגלה של התורה. ההנהלה עודדה את התלמידים למסור פלפולים תורניים, וקודם לכן היה נהוג לפרסם על לוח המודעות את נושאי הפלפול בצירוף המקורות שיצוטטו. בכל הפעמים שבהן מסרתי פלפול, הורה לי ראש הישיבה הרב טננבוים, לכלול לפחות מקור אחד מאדמו"רי חב"ד. "אם לא תעשה זאת", הזהיר אותי, "עלול הרבי להעיר, כשיראה את המודעה, שיש התייחסות רלוונטית לנושא מהצמח צדק או מאדמו"ר הזקן".

ככל שהעמקתי בהלכות שחיטה, גיליתי שהתחום עשיר מאוד, ובעל השלכות על מגוון רחב ביותר של כללים תלמודיים מעבר לנושא השחיטה, אך הרגשתי שעולם הישיבות אינו מעניק לנושא הזה את הכבוד הראוי לו.

כאשר הזכרתי את לימודי במכתב לרבי, צירפתי גם חלק מכתביי - כעשרים עמודים של הערות על הסימן הראשון בהלכות שחיטה של אדמו"ר הזקן.

בתשובתו כתב הרבי, "כחות דעת רבני אנ"ש [אנשי שלומנו, רבני חב"ד] שיחיו, ובאם שקולים הם, יוציא לאור" - כלומר, שעליי להיוועץ עם כמה מרבני אנ"ש, וגם במקרה שלא יהיה רוב מכריע להוציא לאור, אלא דעותיהם יהיו שקולות, הרבי בעד הוצאת ההערות לאור. לפני הצעתו זו של הרבי, לא הייתה לי כל כוונה לפרסם את הערותיי, כך שהופתעתי מאוד.

עד שסיימתי את כתב היד, כבר חזרנו לניו יורק, ובזמן שהוא הוכן לדפוס, שלחתי לרבי את עלי ההגהה לסימן א'. הרבי אישר את קבלתם והשיב, "ראיתי קצתו ות"ח [תשואות חן], ות"ח כשיצא לאור דבר שלם" - כלומר, שראה חלק ממנו, והביע את הערכתו ואת תודתו, וכן ציפייה לצאתו לאור של הספר השלם. הידיעה שהרבי הקדיש מזמנו לעיין בעבודתי הייתה בעיניי דבר מיוחד מאוד, וכמובן, כשהספר היה מוכן, שלחתי לרבי עותק. נודע לי שמפתח העניינים שהכנתי להערות, סייע לתלמידי חכמים אחרים לפתח הבנה מעמיקה יותר בשיטת אדמו"ר הזקן בסוגיות תלמודיות רבות. את העותק ששלחתי לרבי ניתן לראות עד היום בחדרו על אחד המדפים שמאחורי שולחנו.

הרב זושא וינר משמש כשליח חב"ד בבריטון ביץ' שבברוקלין, וכן כראש ישיבת "תומכי תמימים - חובבי תורה". הוא רואיין בחודש סיון תשפ"א (2021) ובחודש אלול תשפ"ג (2023).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

◀ **תשכ"א (1960)** — הרבי ערך התועודות "צאתכם לשלום" מיוחדת לכבוד האורחים שהגיעו לחודש תשרי מארץ ישראל בטיסת הצ'רטר הראשונה. למחרת בשעת צהריים, יצא הרבי ונעמד על המדריגות המובילות ל-770 כדי ללוות את האורחים ולהיפרד מהם לפני נסיעתם לשדה התעופה. במקום נכחו חסידים מקומיים רבים, ואלה רקדו עם האורחים מישראל לפני שעלו לאוטובוסים. כל אותה העת עמד הרבי והביט כשחיוך גדול נסוך על פניו.¹ ה' במרחשון

בראשית

"ונחם יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים" (בראשית ב' 10)

כמה ילדים הם משפחה ברוכה?

דילמת הילד הנוסף במשפחה היא מהשאלות החשובות בחיים. איך מקבלים החלטה נכונה?

לושה מנהיגים אירופאיים שכיחנו במקביל לפני כמה שנים, היו נשואים ללא ילדים. עמנואל מקרון, נשיא צרפת, אינו אב לילדים. כך אנגלה מרקל, שכיחנה כקנצלרית גרמניה ותרוזה מיי, שהייתה ראש ממשלת אנגליה - לא זכו להפוך לאימהות. זה סמל לתהליך משמעותי שעובר על כלל מדינות המערב. העולם החדש הוא יקום ללא ילדים. ממוצע הלידות למשפחה התכווץ לממוצע של 1.5 וזה אומר שיותר אנשים מתים מאשר נולדים. על שני הורים שעוזבים את העולם - יש רק צאצא אחד שממשיך אותם. שני סבים ושתי סבתות יולדים בן ובת, ונכד אחד ממשיך את שתי המשפחות.

העם היהודי הוא 'אור לגויים' גם במובן הזה. ארצנו ניצבת בראש טבלת הלידות במערב והממוצע נע בין שלושה לארבעה ילדים במשפחה. לא מדובר רק במשפחות דתיות, אלא גם בציבור הכללי ואף בקהל העולים מחבר המדינות, שהתרגלו ללדת שם ילד אחד וכאן רוצים משפחה ברוכה.

לבנות את העולם

פרשת בראשית מעניקה הסבר מעורר השראה לחשיבות של משפחה גדולה. הציווי להגדלת המשפחה מופיע בפרק א' בספר בראשית. בתוך סיפור הבריאה המתאר יצירת עולם מרהיב בשישה ימים, ה' עוצר את הפלא ומצווה את אדם וחוה: "פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה". בפרק העוסק כולו במעשי הבורא ואין בו שום ציוויים לאדם, ה' ממחר להורות לנבראים: "פרו ורבו".

שכן, לידה היא בריאת עולם. הבאת צאצאים היא עיצוב המרחב בו נחיה. הקב"ה התחיל את הקיום כשיצר את העולם הראשוני ומכאן כל אחד ואחת הוא שותף בבריאת העולם בכל יום מחדש.

ילדים הם העולם. הילדים של היום יהפכו להיות המבוגרים של מחר, שחושבים, מדברים, עושים ומכריעים את צורת הקיום. העולם אינו מתנהל במגדלי שן רחוקים מהעין, אלא בלבבות ורגלי בני האדם המתרוצצים בכיכרות ובשווקים. אין תרומה משמעותית לבניין עולם מאשר ילד יהודי נוסף, שיהפוך בתורו להיות אב לילדים רבים, שימשיכו ויתפשטו ימה ונגבה.

חשבון פשוט מעלה את הנתון המדהים הבא: הורים שיוולדים עשרה ילדים - משפחתם מונה עשרה. אם כל אחד מעשרת הילדים ילד אף הוא עשרה - הם יהיו מאה בדור הבא. אם כל אחד מהמאה, ימשיך וילד עשרה ילדים בתורו - הם יהיו אלף

בדור השלישי. עשרת אלפים בדור הרביעי, ובדור החמישי תמנה המשפחה היחידה הזו מאה אלף צאצאים! זו הדרך לעצב עולם חדש ולממש את הברכה שניתנה לאברהם אבינו: "כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמיים וכחול אשר על שפת הים, ויירש זרעך את שער אויביו".

מתנת המשמעות

אבל ילדים הם לא רק 'תרומה חשובה לאנושות', הם גם המתנה המשמעותית להורים עצמם. מחקרים מוכיחים נתון מרתק: גידול ילד אינו משימה קלה. כאשר מבקשים מאימהות לדרג את המשימות 'המהנות' בחייהם, טיפול בילדים נמצא רחוק מראש הרשימה. אבל כאשר מבקשים מאימהות לדרג את המשימות 'המשמעותיות' בעיניהן - גידול הילדים עומד בראש התור.

כי הורים מעניקים לילדים חיים, אבל ילדים מעניקים להם משמעות לחיים. הורים יולדים ילדים קטנים, אבל הילדים הופכים את ההורים לגדולים. נבראנו "בצלם אלוהים" ונועדנו להיות השותפים של הבורא במעשה הקיום. לכן אדם משתוקק לעמוד על גובהו האמיתי ולהיות 'יוצר': להעניק אהבה, לגלות רחמים ולקחת אחריות על אדם נוסף.

כמובן, יש גבול ליכולת של אישה ללדת וכל אימא צריכה לעשות את החשבון הפרטי והאחראי שלה. אבל עליה לקחת בחשבון כי ילדים הם התרומה החשובה ביותר שנוכל להשאיר כאן.

הדבר נכון שבעתיים לגבי הרחבת המשפחה מעבר למינימום. בעולם כולו אין שני ילדים זהים. אין שני אנשים שנראים אותו הדבר. כל ילד הוא ראשון מסוגו, הוא מעניק נחת ייחודית משלו, לכן משפחה גדולה שמורכבת מכמה וכמה ילדים, מעשירה את החיים בגוונים רבים, הגוונים של מה שאנחנו.

א. האדם נברא יחיד, וכך גם הקב"ה הוא יחיד בעולמות העליונים. אילו האדם היה נשאר לבדו, היו הבריות עלולות לטעות ולחשוב שאף הוא אֵלֹהִים (רש"י).
ב. לא טוב לאדם להיות בודד וללא חברה. בעלי חיים אינם יכולים להוות חברה לאדם (רד"ק).
ג. ללא אישה, האדם לא יוכל להוליד ולהעמיד את הדורות הבאים. "וירא כי טוב" נאמר על הקיום וההמשכיות של הבריאה, ואם לאדם לא תהיה המשכיות - יחסר ב'טוב' הזה (רמב"ן).

"לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו". (בראשית ב' 18)
מדוע "לא טוב היות האדם לבדו"?

שאלה אחת בשבת?

מזכי הרבים קדימה!

הפיצו את העלון סביבכם ותזכו בכל הטוב שיצמח מהקריאה בו

צמאה נפשי

עיונים בפרשה מעובדים משיחות הרבי מליובאוויטש

הלכה ◀ הרב מנחם והבה

מהו 'וְרִט'?

לאחר שהוחלט על השידוך, נהוג לערוך מסיבה משפחתית של שמחה, המכונה בקהילות אשכנזיות 'וְרִט' או 'לחיים'. המילה 'וְרִט' ביידיש היא 'מילה': החתן והכלה נותנים את דברם ורצונם להתקדם לנישואין.

במעמד ה'וְרִט' מתאספים בני המשפחות וידידים, מברכים 'מזל טוב', שותים מעט 'לחיים' ושמחים בשמחת השידוך. נהוג גם לערוך קניין, כביטוי להתחייבות הצדדים לקדם את הנישואין, ולאחריו נוהגים לשבור צלחת. נהוג להוסיף גם תוכן תורני באמירת דברי תורה, ובחב"ד נהוג שהחתן חוזר על מאמר חסידות, לעיתים עורכים אף התוועדות חסידית.

יש העורכים במסגרת זו גם 'קישורי תנאים', כלומר, כתיבת התחייבויות בין ההורים למימון החתונה והזוג הצעיר (בחב"ד נהוג שלא לערוך בשלב זה תנאים כתובים, אלא להסתפק בהתחייבות שבעלפה, כאשר את התנאים הפורמליים מסדירים סמוך לחתונה).

רבים נוהגים במעמד זה לתת מתנות לחתן ולכלה, כאשר משפחת הכלה מעניקה מתנות לחתן וכן משפחת החתן מעניקה מתנות לכלה. יש הקוראים לאירוע זה 'אירוסין', אולם הרבי ביקש להדגיש, שלמרות השמחה וההתחייבות, אין אלו אירוסין במשמעותם ההלכתית. בלשון חז"ל וההלכה, אירוסין הם הקידושין עצמם - הנעשים כיום תחת החופה. ב'וְרִט' עדיין לא נעשה מעשה קידושין, והחתן והכלה אינם נשואים מבחינה הלכתית.

מקורות: שו"ע אבן העזר ס' כז ס"א. רמ"א ס' מה ס"א. שלחן מנחם ח"ו ס' לג ולה.

לבנות עולמות

חובת 'פרייה ורבייה' מדאורייתא היא ללדת שני ילדים (יבמות סב). לדעת בית שמאי, מספיקים שני זכרים, ולדעת בית הלל - בן ובת. בית שמאי לומדים זאת ממשנה רבינו, שזכה לשני בנים, ובית הלל לומדים מברייתו של עולם, שהקב"ה ברא זכר ונקבה.

חז"ל הגדילו את החיוב: "רבי יהושע אומר: נשא אדם אישה בילדותו - יישא אישה בזקנותו. היו לו בנים בילדותו - יהיו לו בנים בזקנותו. שנאמר (קהלת יא): 'בבוקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ידך, כי אינך יודע אי זה יכשר, הזה או זה, ואם שניהם כאחד טובים'". חכמים מצווים עלינו להגדיל את המשפחה ככל שכוחותינו מאפשרים לנו, שמה הילד הראשון לא יאריך ימים (חלילה) או יתקשה ללדת וליצור המשכיות.

כל אחד תורם

הרמב"ם מנסח אחרת את טעמם של החכמים (אישות טו/טז): "אף-על-פי שקיים אדם מצוות פרייה ורבייה, מצווה מדברי סופרים שלא יקטל מלפרות ולרבות כל זמן שיש בו כוח, שכל המוסיף נפש אחת בישראל כאילו בנה עולם". ההורים נדרשים להגדיל את המשפחה, משום שכל ילד הוא 'בניין עולם', הוא מעמיד את העולם בדרכו הייחודית ומעניק תרומה שאף אחד אחר לא ייתן.

התוספת של ילד למשפחה אינה רק בגלל החשש שמה יקרה משהו שלילי לראשון.

במיוחד לדברי הגמרא (במקום אחר) כי לא חוששים למוות של שניים. לכן, אם נולדו שני בנים ושתי בנות - הדבר אמור להספיק לכל הדעות. אלא שילד אחד אף פעם אינו זהה לאחריו. גם כשכולם חיים לאורך ימים ושנים, כל אדם תורם בדרכו הייחודית ובונה עולם חדש בעצמו.

הורים שואפים בדרך הטבע לכל סוגי הנחת ולהעשיר את העולם בתחומי עיסוק רבים. כאשר ישנם כמה וכמה ילדים, אחד מביא נחת של 'תורה', אחד של 'עבודה' ואחד של 'גמילות חסדים'.

לא לנו

בכך מובן דבר נוסף: אחרי המבול, נח מצווה שוב במה שכבר הצטווה בו אדם הראשון בפרשתנו: "ואתם פרו ורבו, שרצו בארץ ורבו בה".

למה הציווי הנוסף? הרי כל מה שהצטווה בו דור ראשון, חל מאליהו על הדור הבא! אלא, אדם הראשון הצטווה 'פרו ורבו' מייד לאחר בריאתו ובריאת חוה ולא היו להם ילדים. נח הצטווה לאחר שכבר היו לו שלושה ילדים.

כאן נרמזה תקנתם המאוחרת של החכמים, כי האדם אמור להמשיך ולעסוק בפרייה ורבייה כל עוד יש לו כוח. כי ילד נוסף הוא העמדת נדבך חדש בעולם וביטוי ייחודי משמעותי לנוכחותו של הבורא.

(לקוטי שיחות ל/28, שיחות קודש תשמ/258)

סיפור

הרב שניאור אשכנזי

והקימה בית של תורה.

חלפו עוד כמה שבועות והאישה התקשרה להזמין את אחי לשמש כ'סנדק' בברית מילה, לבנה שנולד עתה. בשיאה של מגפת הקורונה, בברית מילה כמעט מחתרתית, זכה אחי להניח על ברכיו, 'נכד' רוחני של הוריי - תוצר של מסירות נפש חובקת עולם.

וסירבו. הוריי נכנסו לחג בעננה כבדה.

באחד מימי חול המועד, אבי פגש שליח מצרפת, שבא לבקר את בני משפחתו בארץ. הוא הבטיח בשמו ובשם רעייתו ליטול את המשימה על עצמם. האישה המריאה לשם, עברה את ההיריון וילדה בת מקסימה. משפחה חשוכת בנים אימצה את הנולדת בחום וגידלה אותה באהבה כילדה ביולוגית.

חלפו שנים רבות ופרצה מגפת הקורונה. בתי הכנסת המרכזיים נסגרו, ואחד מאחיי, שגר אלפי קילומטרים מצרפת, נדד אל בית כנסת חילופי קטן. אחי שקע בשיחה עם אברך שישב לידו והזכיר כי אביו היה הרב של כפר חב"ד. האברך החוויר ושינה את כיוון השיחה.

למוחרת סיפר כי רעייתו קוראת לעצמה 'בת הרב של כפר חב"ד'. התברר כי היא הבת שנולדה אז, גדלה להיות אישה יראת שמיים

הצלה בערב חג

בערב חג הסוכות לפני כארבעים שנה, צלצל פעמון הדלת בבית הוריי, הרב והרבנית של כפר חב"ד. בפתח עמדה אישה מרושלת עם סיפור חיים קשה וביקשה לקבל הכרעה הלכתית דחופה. היא נמצאת בתחילת היריון, ונתונה בפחד נורא שמה אביה יידע מכך. הוא עלול לפגוע בחייה ולא כמליצה. היא קבעה תור קרוב להפסקת ההיריון, אבל מבקשת הסכמה של רב.

אבי הבין שהיא עצמה חפצה בהמשך ההיריון וחוששת מאימת אביה. הוא הציע לה לטוס לחוץ לארץ ולהמשיך את ההיריון שם, ללדת ילד בריא, והם יסייעו לה למצוא משפחה שתאמץ אותו. היא הסכימה, אבל להיכן תיסע? במקום לחזור אל הסירים בערב חג, אימי התיישבה ליד הטלפון וחייגה אל שליחות חב"ד ברחבי אירופה בתחינה לאמץ את האישה לחודשי ההיריון. כולן חששו מהסיפור הקשה

להצטרפות למזכי הרבים בהפצת העלון: parasha.org.il

לפניות, שאלות, הצעות, והקדשת מדורים בעלון:
chabad@chabadisrael.co.il • 058-5988-770

למינוי דיגיטלי:
chabadisrael.co.il

יוצא לאור על-ידי
המרכז לעזרי שלוחות
© כל הזכויות שמורות
עורך: לוי שייקביץ
מערכת: אלי קניג, מנחם שייקביץ

צעירי
אגודת
חב"ד
יו"ר: הרב יוסף יצחק
הכהן אהרונוב
נא לשמור על קדושת העילון

עכשיו אלוקים גאה בך!

הבעל-שם-טוב היה נוהג לנסוע לקהילות יהודיות ולעורר את הלבבות. הוא היה עומד על חבית במרכז השוק, סביבו מתכנסים עובדי אורח - אנשים, נשים וטף - והוא סיפר סיפורים. בעיקר אגדות חכמינו מהתלמוד והמדרשים. אנשים אוהבים סיפורים, ואנשים גם אהבו את האיש הלא-מוכר והמאיר הזה, שאוהב אותם כל כך. הקשיבו, והפנימו.

כשהיה הבעל-שם-טוב מספר סיפור, הוא היה מסביר אותו, מפרש היטב את משמעויותיו, עד שהדברים חדרו ללבבות השומעים והפכו לאור שמאיר את חייהם ומדריך אותם הלאה. אני מניח שכל אחד מאיתנו היה מוכן לתת המון כדי להיות נוכח בין האנשים המצטופפים במעגל ומאזינים לסיפור ממייסד החסידות. אלא שאלה כלל לא יכלו להעלות בדעתם שהם ניצבים מול האדם הגדול בענקים.

פעם דיבר הבעל-שם-טוב בפני המתאספים על ערך אהבת ישראל. הוא הפליג באהבה העצומה שהקב"ה רוחש לכל יהודי, והסיק: אם כך אוהב הקב"ה את היהודים, בוודאי שעלינו לגלות אהבה וחיבה יתרה כלפי כל יהודי.

באותה עיר גר יהודי בשם ר' יעקב, תלמיד חכם גדול שבקיא בגמרא ומפרשיה בעל-פה, ונהג ללמוד בעל-פה, ללא ספר מולו. אבל הבחירה בלימוד בעל-פה לא נבעה מהפגנת יכולות אישיות. לעיתים, למידה מהספר מאפשרת ללומד לקטוע את הלימוד מפעם לפעם ולחדש אותו בשנית. ואולם הלימוד בעל-פה דורש ריכוז עמוק ורציף ויכולת התמדה גבוהה.

אמר הבעל-שם-טוב לשומעיו: "פעם למד רבי יעקב, כשהוא מרוכז מאוד בלימוד, והתמקד בסוגיה קשה לפיכוח. לפתע ניגש אליו בנו הקטן ואמר לו דבר 'חוכמה' התואם לגילו. זה היה רגע נדיר של היסח הדעת, שבו אפילו המתמיד הענק הפסיק את לימודו, חיך לבנו ורווה נחת מדבריו". והבעל-שם-טוב פירש:

"גם הקב"ה, כביכול עסוק בתורה. חז"ל אומרים ש'שלוש שעות ראשונות יושב הקב"ה ועוסק בתורה'. אבל כאשר יהודי מתפלל ובא בבקשה לקב"ה, מפסיק הקב"ה את עיסוקיו הנעלים, ומתעסק בתפילות ובבקשות של היהודים". והוא המשיך:

"כאשר השם יתברך אמר למלאכים שהוא רוצה לברוא אדם, ביקשו המלאכים לשמוע כיצד ייראה האדם הזה, והגיבו בפליאה: 'מה אנוש כי תזכרנו?' - מה התועלת ביצור שכזה?"

"לעומת זאת, יהודי שקם בבוקר ורץ לתפילת ותיקין, ואז, באמצע טרדות היום הוא משליך את כל עיסוקיו וממהר לבית-הכנסת להתפלל מנחה, את הזמן עד לערבית הוא מקדיש לשיעור תורה, ובארוחת הערב הוא משתף את בני המשפחה ברעיונות שלמד - הקב"ה אינו ממשיך לסדר היום.

"הוא מכנס את המלאכים ומציג בפניהם בגאווה את האדם שברא, באומרו: 'אתם, המלאכים, אין לכם שום עול: לא משפחה ולא עבודה, לא מיסים ולא משכנתא. לעומת זאת, לאדם יש ריחיים על צווארו, שאני ציויתי עליו לשאת, שכן על פי התורה הוא צריך לפרנס את אשתו וילדיו. הוא טרוד בתשלומים שונים ובעול הגלות, וראו כיצד הוא מתנהג!'".

לו נתבונן ברצינות, ונחשוב לעצמנו כיצד הקב"ה מתפאר בכל מעשה טוב שעושה יהודי - יפעלו הדברים הרבה מאוד.

הסיפור שהבאנו מתורגם ומעובד מדברי אדמו"ר הריי"צ וממכתב של הרבי מליובאוויטש, שהוסיף: "השיחות של הנשיאים (נשיאי החסידות), והסיפורים ששומעים מהם, הינם הוראה ולימוד לכל אחד מהשומעים. ובה בעת זוהי נתינת כוח, חיזוק וברכה, שנוכל להביא זאת אל הפועל. אין הדבר תלוי אלא בשומע, שהוא יבצע זאת על פי הכוונה".

הסתיימו להם ימי החגים והאור, ואנחנו עם המגפיים בבוץ, מתחילים שנה חדשה לטובה ולברכה. ביום הכיפורים נדמינו למלאכים, ובמלאכים הקב"ה לא כל כך מתפאר. הסתיימו החגים ומהמלאך הנפלא שבכה בתקיעות ורקד בשמחת תורה נותר אדם קטן, יהודי פשוט. אבל זהו היהודי בו מתפאר הקב"ה.

היהודי של חודש חשוון, זה שקם בבוקר, מורח סנדוויץ' לילד ורץ לתפילה. היהודי שנושא את עול הריחיים על צווארו, אבל מואר מרעיון במדרש חז"ל. הבה נדאג שיהיה לקב"ה במה להתפאר.

רבי אברהם דוד וואהרמן

כינוי: 'האשל אברהם' (בוטשאטש)

תאריך פטירה: כ"ט בתשרי ה'תר"א

ויקיפדיה

אחד מגדולי המפרשים על השולחן ערוך, רב ופוסק חסידי בתחילת ימי תנועת החסידות היה רבי אברהם דוד, הידוע בכינויו על שם ספרו 'האשל אברהם' - בוטשאטש.

בוטשאטש (נהגה: בוצ'אץ') הוא שמה של עיר למרגלות הרי הקרפטים בגליציה - אוקראינה. ובכדי להבדיל בין ספרו של רבי אברהם דוד על השולחן ערוך לבין הספר אשל אברהם הקדום יותר, מוסיפים את שם עירו לספר שלו.

רבי אברהם דוד נולד ביום ו' באדר לפני 255 שנה בעיר נדבורנה שבאוקראינה, לאביו רבי אשר אשר אנשיל ואימו מרת רחל. לאחר חתונתו עם בתו של רבי צבי הירש, רב העיר בוטשאטש, התיישב בעיר הזו. בזמן זה התקרב לדמותו של רבי חיים מצ'רנוביץ', בעל הספר 'באר מים חיים', שהיה מנהיג חסידי ידוע.

בגיל עשרים מונה לשמש כרב העיר יזלוביץ הסמוכה לבוטשאטש. שמו של רב העיר ברדיטשוב, סגורם של ישראל רבי לוי יצחק, הגיע לאוזניו והוא נהפך להיות אחד מתלמידיו הקרובים. כמו כן התקרב לרבי משה לייב מסאסוב, מגדולי מפיצי תורת החסידות.

בהיותו בן 43 נפטר חותנו, והוא מונה לשמש תחתיו כרב העיר ולכן התיישב שוב בעיר זו ומאז נקרא על שמה.

בהיותו בן 68 בלבד נפטר לבית עולמו. חיבר כעשרים ספרים בהלכה ובמקרא, על פרקי אבות ועל הגדה של פסח ועוד. ספריו החשובים על השולחן ערוך, 'אשל אברהם' ו'עזר מקודש', נדפסים בספרי השולחן ערוך בהוצאות הרבות, כהוספה לספר יסוד זה.

ספריו דעת קדושים על הלכות סת"ם ועל הלכות טריפות מהווים ספרי יסוד בתחומים אלו.

כמו כן כתב הגהות על ספר חסידים בשם 'מילי דחסידותא'.

מנוחתו כבוד בעיר בוטשאטש.

לאחר פטירתו ירש אותו בנו כרב ודיין וכאדמו"ר לחסידות בוטשאטש.

לקוחות חוזרים

בעיר אשדוד התגוררו שני אחים ניצולי שואה, אריה ודניאל קלנג. אריה, האח הגדול, היה סגן ראש העיר, ממקימי העיר אשדוד. אחיו הצעיר, דניאל, היה בעליה של חנות גדולה וותיקה למכשירי חשמל בשם 'סוכנויות דרום', שהייתה מוכרת היטב לתושבי אשדוד.

דניאל היה יהודי טוב ובעל לב רחב. אף שלא היה שומר מצוות במובן המקובל, הוא הקפיד לקבוע עיתים לתורה. מדי יום רביעי היה מגיע לשיעור בפרשת השבוע שמסר הרב של רובע י"א, הרב מרדכי לאופר, בבית הכנסת 'ברכת עמליה' שהאחים קלנג הקימו על שם אימם, שיעור שנמשך למעלה משלושים שנה.

היו אלה שנים לא פשוטות לעסקי החשמל. המשק היה נתון בתקופת מיתון. רשתות גדולות נכנסו לשוק החשמל, והמאבק על כל לקוח נעשה קשה יותר.

באחד מערבי יום רביעי, בסביבות השעה שמונה הגיע לחנות אדם מוכר באשדוד יחד עם בני משפחתו. בתו עמדה להינשא לאחר שנות המתנה ממושכות לשידוך, והמשפחה הגיעה כדי לרכוש את כל מוצרי החשמל הדרושים לבית.

דניאל שמח כמובן על העסקה, אך לאחר כמה דקות הביט בשעון ואמר להם: "אני מצטער, בשמונה וחצי יש לי שיעור, ואני צריך לסגור את החנות בעוד כמה דקות".

"אז נבוא מחר", הם השיבו לו.

אלא שהם לא הגיעו למוחרת. גם לא ביום שלאחריו. הימים חלפו, ודניאל החל להצטער על העסקה שאולי הפסיד. מדי ערב היה שואל את אשתו: "מה את אומרת, עשיתי בשכל? אולי לא הייתי צריך לסגור?".

אשתו אמרה לו: "בשביל עקרונות צריך לשלם. יש מחיר לעקרונות. היית נאמן למה שחשוב לך, אז אין לך מה להתחרט".

כעבור כשבוע וחצי הופיע האיש שוב בחנות. אלא שהפעם הוא קנה את כל מה שהיה צריך. דניאל היה מופתע מאוד.

ואז הוא סיפר לדניאל מדוע חזר.

"כשהגעתי אליך בפעם הראשונה ואמרת לי שאתה סוגר בגלל שיעור, מאוד נפגעת. חשבתי לעצמי: אני בא דווקא אליך, למרות שיש לי אפשרויות אחרות, ואתה לא יכול לחכות עוד קצת? החלטתי שלא אחזור אליך."

"אבל אחר כך חשבתי לעצמי שאולי כדאי לבדוק את הדברים. ביררתי אם באמת יש בית כנסת בשם 'ברכת עמליה', והאם יש שיעור של הרב לאופר, וגיליתי שאכן כך. הבנתי שאתה באמת מקפיד על ההשתתפות בשיעור, אפילו כשזוה גורם לך הפסד כספי."

"זה מאוד הרשים אותי. אמרתי לעצמי: אדם שמוכן להפסיד עסקה בשביל שיעור תורה הוא אדם שאני רוצה לקנות אצלו. ולכן חזרתי".

כעבור חודש או חודשיים סיפר דניאל את הסיפור לרב לאופר, כשהוא מתרגש מאוד. בעקבות הסיפור, החל גם הוא להניח תפילין ולהשתתף בשיעור נוסף ביום שבת.

המדור מוקדש לזכות הילדים

מעין שושנה, מיטל דבורה ואמיתי ישראל חרוד

"יִיבְרַךְ אֱלֹ-הֵים אֶת
יוֹם הַשְּׁבִיעִי וְיִקְדֹּשׁ אֹתוֹ"
(בראשית כ"ג)

קידוש רבא

קידושא רבא הוא הקידוש של יום השבת, המתבצע לאחר תפילת מוסף בבית ולעיתים בבית הכנסת

סיבות למסיבה:

- ♦ לרגל הולדת בת.
- ♦ בשבת הסמוכה לבר-מצווה.
- ♦ ב'שבת חתן' - השבת שלפני החתונה והשבת שלאחריה.
- ♦ לרגל יום השנה ('יאָרצייט') של הורה או בן משפחה.

הפוך על הפוך

דווקא בשל העובדה שקידוש היום פחות חשוב מקידוש הלילה הוענק לו התואר המפצה.

ניפגש בקידוש

בשפה העממית הכינוי הוצמד לסעודה שנעשית בבית הכנסת לאחר התפילה. היא נפתחת בקידוש ומוגשת תקרובת לכל המתפללים.

יש קידוש היום?

יש בתי כנסת שבהם מתקיים קידוש לכבוד שמחה שאירעה למשפחה בקהילה, ובמהלכו מברכים אותה ומביעים ברכות ואיחולים.

לנוח לעומק

בספרי החסידות מוסבר שהעונג של יום השבת בא מצד המנוחה והעונג העליון, ולכן הקידוש של יום השבת מכונה 'רבא' [=גדול] - הקב"ה בעצמו מברך ומקדש את יום השבת.

מה שרים?

'אַסְדֶּר לְסַעוּדָתָא, פִּיּוּט שְׁחִיבֵר הָאֵר"ו הקדוש לסעודת יום השבת. בבית השני נכתב: "נְהוּרִיָּה וְשִׁירֵי בָהּ, בְּקִידוּשָׁא רַבָּא, וּבְחֶמְרָא טָבָא, דְּבִיהַ תַּחְדִּי נִפְטָא".

פירוש המילים: האור ישרה בסעודה, בקידוש הגדול ובין הטוב, שבו תשמח הנפש.

במהלך הקידוש:

- ♦ אומרים את נוסח הקידוש על כוס יין, וטועמים ממנו.
- ♦ אומרים 'לחיים' האחד לשני על כוסית ערק, וודקה, ויסקי או יין.
- ♦ אומרים דברי תורה.
- ♦ טועמים מהכיבוד. (הכיבוד המקובל הוא בדרך כלל מאכלים שאינם מחייבים נטילת ידיים כמו עוגות, קוגלים ופסטידות, דגים מעושנים, קרקרים, סלטים וחסוניה)

”רע מנעוריו”: האם אנחנו פשוט רעים?

פרשת בראשית נחתמת בכתב אישום קודר על האדם, ופרשת נח מזכה אותו - מאותו טעם בדיוק. איך רוע היצר משמש סיבה לשני הפכים? דקדוק במילה אחת, בעקבות האברבנאל והתניא, חושף את תפיסת האדם של היהדות

המילה שמשנה הכול: ”מנעוריו”

כאן טמון הסוד של תפיסת האדם היהודית. אם נדקדק היטב בפסוקים - בהתאם להשקפה הבהירה שבונה ספר התניא על מנגנון הנפש שמפעיל אותנו - נקבל ספר הדרכה מדויק כיצד לגשת לעצמנו.

בפרשת בראשית נאמר: ”וכל יצר מחשבות ליבו רע רק רע כל היום”. הרע מוצג כמהות - גורם יציב ומרכזי באישיות, המנוע העיקרי של החיים. מכאן המסקנה העגומה: ”אמחה את האדם!”. אבל פרשת נח מוסיפה מילה אחת שהופכת את התמונה: ”רע מנעוריו”. האדם אינו רע במהותו, להפך: הרע משתלט עליו כשהוא יוצא אל סערת החיים, אל התחרות הלחוצה על המשאבים, וחווה ”חטיפה רגשית”.

מה גילה את הרובד הזה? קורבנו של נח. כשיצא מהתיבה הוא היה יכול לשקוע באבל על העולם שאבד, אבל פרץ בו רצון לומר תודה ולתת הכול. הקריאה הזו זעזעה את השמיים וחשפה מבט חדש על האדם: הוא טוב, וזו הדרך שהוא שואף לחיות ומאחל לילדיו - אבל הרע אלים ווולגרי, וחוטף אותו בכוח ממה שהוא רוצה להיות.

המדרש, מקורו של רש”י, מנסח את הוויכוח במפורש (בראשית רבה לד/י): ”שאל אנטונינוס את רבי: מאימתי יצר הרע נתון באדם - משיצא ממעי אימו או לפני שיצא? אמר רבי: לפני שיצא. אמר אנטונינוס: לאו, שאילו היה נתון בו במעי אימו, היה חוטט בני מעיה ויוצא! והודה לו רבי, שנאמר 'כי יצר לב האדם רע מנעוריו' - משעה שנער לצאת ממעי אימו”.

רבי סבר שהרוע מהותי, מעצם היצירה; אנטונינוס טען שהוא נרכש עם היציאה אל החיים - והפסוק הכריע כמותו. הפסוק בפרשת נח נועד להפוך את הרושם הראשוני ולצמצם את טווחו של הרע.

מוח ולב: המנגנון של התניא

רבינו הזקן ממפה את זירת המאבק (תניא פרק ט): ”מקום משכן נפש הבהמית... הוא בלב, אך מקום משכן נפש האלוקית הוא במוחין שבראש”. המוח הוא האדם עצמו - ההיגיון, הערכים, הראייה לטווח ארוך. הלב הוא זירת הרגשות, הפועלים במהירות הבזק, בלי מחשבה על העתיד, ומבקשים איזון ועונג בדרך הקצרה ביותר.

כוחם של הרגשות הוא בכך שאינם חושבים. לכן הם מצילים מסכנה ומניעים תעוזה.

בפרשת בראשית נאמר: ”וכל יצר מחשבות ליבו רע רק רע כל היום”. הרע מוצג כמהות - גורם יציב ומרכזי באישיות, המנוע העיקרי של החיים. מכאן המסקנה העגומה: ”אמחה את האדם!”. אבל פרשת נח מוסיפה מילה אחת שהופכת את התמונה: ”רע מנעוריו”. האדם אינו רע במהותו, להפך: הרע משתלט עליו כשהוא יוצא אל סערת החיים, אל התחרות הלחוצה על המשאבים, וחווה ”חטיפה רגשית”.

כתיב - משנער לצאת ממעי אימו ניתן בו יצר הרע”. במילים אחרות - כפי שמסביר הרמב”ן - הקב”ה השתכנע שהאדם אינו אשם. יצרו רע מנעוריו והוא לא יכול לו. הוא מכור לכוחות חזקים ממנו ומאבד את השליטה בעצמו.

ה’אור החיים’ מוסיף ומדמה זאת ל’שור האצטדיון’ המאולף לנגוח, שפטור מנזקיו: ”כך האדם, מנעוריו קודם שיבחין מאוס ברע, יקדמו הרע ומדריכו”.

אלא שכאן זועקת התמיהה, וכי הקב”ה לא ידע קודם המבול שהאדם אינו אשם? האם נדרש להחריב עולם כדי לפתח סנגוריה פשוטה כזו? כך ניסח האברבנאל (שם, השאלה הרביעית): ”למה נתן טעם שלא יקלל בעבור 'כי יצר לב האדם רע מנעוריו'? ואדרבא, היא הנותנת שמפני זה ראוי להשחיתם! ובסוף סדר בראשית עשה רוע היצר סיבה לקללה ולהשחיתתה, וכאן עשה רוע היצר סיבה שלא יקלל - ואיך דבר אחד סיבה לשני הפכים?”.

זיכרון ילדות מכה בי בכל פעם שנפתחת פרשת בראשית: אני יושב ליד אבי, הרב מרדכי שמואל אשכנזי ז”ל, רבו של כפר חב”ד, והקורא מסיים את הפסוקים האחרונים בפרשה - ”ויינחם ה' כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל ליבו”. אבי סוגר את החומש וממלמל: ”איזו פרשה נוראה...”.

פרשיות בראשית ונח הן אחד הטקסטים הקודרים ביותר שנכתבו בגנות היצור האנושי. לא אדם בודד שחטא ולא עיר שמעדה - האנושות כולה מוצגת כמושחתת עד היסוד: ”וַיֵּרָא ה' כִּי רָבָה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל יֶצֶר מַחְשָׁבַת לִבּוֹ רָק רָע כָּל הַיּוֹם... וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחֶה אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה” (בראשית ו/ז).

המדרש (לקח טוב) מפטיר: ”עלובה עיסה שהנחתום מעיד עליה שהיא רעה”. אם נקטלג את חוליי הדורות הראשונים, נמצא בהם את שלוש המידות שבמשנה באבות (ד/כא): ”הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם”.

חטא עץ הדעת היה כניעה לתאוה - ”ותרא האישה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעיניים”; רצח הבל נבע מקנאה - ”קין התכוון בהריגה שלא יהיה עיקר בניינו של עולם מאחיו שנתקבלה מנחתו” (רמב”ן בראשית ד/ח); דודר הפלגה חטא בכבוד ובשיגעון הגדלות: ”בואו ונעשה מגדל וניתן עבודה זרה בראשו” (בראשית רבה לח/א).

והאדם הקטן שפגנו שואל: זהו? כך מגדיר אותנו היצרן - ככישלון? ואם כן, מה טעם בעבודת המידות, הלוא זה מאבק עקר נגד הטבע, ”ההיפוך כושי עורו ונמר חברבורותיו”?

הסתירה: אותו טעם - מסקנות הפוכות

בפרשת נח, אחרי המבול, נח יוצא מהתיבה ומגלה עולם חדש, ריק ובראשית. העולם הישן אבד והוא והתוליים בו נותרו לבדם קיימים. נח נדהם מגודל הנס שאירע לו ולבעלי החיים שהיו איתו בתיבה, וליבו התרחב בהרגשת תודה. הוא העמיד מזבח והקריב קורבן מכל בעלי החיים הטהורים ששרדו עימו כאות של אמונה והשתאות מול עוצמתו של הבורא.

תגובת ה' מדהימה: ”וַיֵּרָא ה' אֶת רֵיחַ הַנִּיחָן וַיֹּאמֶר ה' אֵל לִבּוֹ: לֹא אֶסָף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם, כִּי יֶצֶר לֵב הָאָדָם רָע מִנְּעֻרָיו וְגו'” (בראשית ח/כא). רש”י: ”מנעוריו

הפרשה הכי 'מבגרת'

בלשי הפרשה

מספרת על העולם, על הבריאה וגם על ההתנהגות השלילית של בני האדם. ובכל זאת, פרשת בראשית פותחת את התורה כלה, ומעבירה לנו מסר: זה בסדר אם מרגישים קשי בעבודת הבורא! כדי להתגבר על היצר כל אחד צריך להתאמץ ולהתגבר, ואת זה ה' מצריך יותר מכל. נזכר, שגם בימי החליו הפשוטים וה'משעממים' התורה נמצאת אתנו, והיא מדריכה אותנו כיצד להתנהג ולהאיר את העולם.

(מתורת הרבי מליובאוויטש)

הידעתם? פרשת בראשית מספרת על תקופה ארוכה מאוד - מבריאת העולם ועד המבול, שקרה אחרי אלף ושיש מאות שנים.

זה הרבה זמן, לא? וזה מזכיר לנו להעריך את הזמן וללמוד איך לנצל אותו בצורה טובה.

חדש תשרי הוא זמן מלא בחגים ובמצוות. עכשו לפנינו תקופת זמן ארוכה וממשכת שבה אין חגים וימים מיוחדים, אלא 'סתם' שגרה 'אפרה'. איך אפשר לעבד את ה' בשמחה ובמרץ?

על כך מלמדת אותנו פרשת בראשית. רב הפרשה

אבל היצר הרע רוכב על אותן תכונות בדיק: הוא מוכר 'רוח שטות' עטופה בסערת רגשות שמכבה את המוח לרגע. זו הטרדיה המובנית: הבהמית מפעילה כוח אדיר של שקר, והאלוקית מבקשת אמת שקטה בלי עוצמה לתזוזה.

זו התשובה לשאלה שפתחנו בה: האדם טוב גמור - אבל בחלקים גדולים מהחיים הוא נתון לחטיפה. הטוב אמיתי ונצחי יותר, הרע אלים יותר. כך הרבי מליובאוויטש (שיחת בראשית תשכ"ה):

"בחיצוניות אומנם טבע האדם אינו טוב, אבל בפנימיות הוא טוב, ובסופו של דבר הפנימיות פועלת גם על החיצונית - על דרך מה שכתב הרמב"ם בבעל שאינו רוצה לתת גט, 'כופין אותו עד שיאמר רוצה אני': כל אחד מישראל בפנימיות רצונו לקיים כל המצוות, אלא יצרו הוא שתקפו".

הצדיק רבי לוי יצחק מברדיטשוב הוכיח זאת מתוך החיים: על מצווה מברכים 'שהיינו' בהתרגשות, אבל מעולם לא ראינו יהודי שעובר עבירה ומברך 'שהיינו'. הוא חוטא בפזיזות ובכוח, אבל מהותו העמוקה צועקת במחאה ואינה שם.

להשהות את התגובה ולהדליק אור

מה משמעות הדברים לפועל? כיצד הם משפיעים על ההתמודדות היומיומית עם היצר? המסרים כאן הם מהפכניים.

ראשית - יש לנו יכולת ממשית לתקן את המידות, כי היצר הוא רק 'גנב' הטוען טיעוני שטות בחסות סערה: "כמו שמעט אור גשמי דוחה הרבה מן החושך, כך נדחה ממילא סכלות הרבה של הקליפה מפני החוכמה שבנפש האלוקית שבמוח" (תניא פרק יב).

הכלי: השהיית תגובה. במקום להיאבק בדחף חזיתי - מוטב לומר ליצר: "בסדר, אבל עוד חצי שעה". ההשהיה מפסיקה את הקצר החשמלי שיצרה הסערה הרגשית, מחזירה את ההיגיון לפעולה, וחושפת עד כמה התשווקה חסרת פשר. כך נהג יהודה ליד הבור: כשלא הצליח לכבות את זעם האחים, הציע לדחות את ההכרעה, למכור במקום להרוג - וההשהיה הצילה את יוסף ואת המשפחה כולה.

שנית - מוטב לחזק את הטוב מלהיאבק ברע. "חושך לא מגרשים במקלות, אלא באור", אומרים חסידים. והגמרא מכריזה (קידושין ל/ב): "בני, בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין... אם פגע בכ מנוול זה - מושכחו לבית המדרש; אם אבן הוא נימוח, ואם ברזל הוא מתפוצץ".

טריקיה לשלחן שבת לכל המשפחה

1. את מי מהנבראים האלים ברח אלוקים?

- את הדגים.
- את אדם וחוה.
- את העופות.
- כל התשובות נכונות.

2. השלם: "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה _____?"

- טוב מאוד.
- ג. חסר אדם.
- ירד הערב.
- הכל פשוטה.

3. מה צוה אלקים על אדם הראשון?

- לא להשליך פסלת.
- לא לתלש עלים וענפים מהעצים.
- לא לאכל מעץ הדעת.
- לא לגעת בעץ החיים.

4. מהי קללתו של הנחש?

- ערווה.
- זחילה על גחון.
- איבה בינו לאדם.
- תשובות בג נכונות.

5. במה עסקו קין והבל?

- קין - רועה צאן. הבל - חיט.
- קין - חקלאי. הבל - רועה צאן.
- קין - חקלאי. הבל - דיג.
- קין - לילין. הבל - רקדן.

6. מי בנה את העיר "חנוך"?

- קין.
- ג. מתושלח.
- למך.
- ד. חנוך.

7. מי מהשמות האלים לא מופיע בפרשתנו?

- מהללאל.
- ג. נעמה.
- יובל.
- ד. אבישג.

תשובות:

1. א, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

עין חדה

מה הקשר בין התמונה לפרשה?

פתרון החידה מהשבוע שעבר: ארבעת המינים משאלים ב"מתנה על מנת להחזיר".

זה אמיתי!

לקוי חמה ולקוי לבנה

לקוי חמה קורה כאשר הירח נעמד בדיוק בין השמש לבדור הארץ, והוא חוסם את האור שלה מלהגיע הנה. בתוצאה: במשך כמה דקות באמצע היום הכל חשוך.

לקוי לבנה קורה כאשר בדור הארץ ממקם בדיוק בין השמש לירח. עכשו בדור הארץ חוסם את אור השמש מלהאיר את הירח, ונוצר צל ענקי שנופל על הירח. לכן הירח 'מכסה' ונראה מעט אדם.

HENRY & IRIS SILBERMAN BUILDING
CHABAD HEBREW COMMUNITY CENTRE

בית חב"ד

JEWISH
LEARNING

עלון בית הכנסת

פרשת בראשית,
כ"ט תשרי, 5787 אוק' 10 2026
שבת מברכים - חודש חשון

פרשת השבוע בעמוד...

פרשה - עמ' 3
הפטרה - עמ' 15

פרשה - עמ' 1
הפטרה - עמ' 48

פרשה - עמ' 8
הפטרה - עמ' 339

זמני התפילות

שבת

הדלקת נרות 6:26 pm

מנחה (יום ששי) 6:20 pm

שחרית 9:30 am

מנחה 6:06 pm

צאת השבת 7:25 pm

ימות החול

שחרית

יום ראשון, שני 9:00 am

חמישי 7:00 am

שלישי, רביעי, ששי 7:00 am

מנחה

ראשון - שלישי 6:22 pm

רביעי - חמישי 6:19 pm

ערבית

ראשון - שלישי 7:06 pm

רביעי - חמישי 7:03 pm

השבוע בחסות...

סעודה שלישית

אלי שטרית לע"נ אביו
שלמה בן מאיר

קידוש

ארוחת בוקר יום א

מועדון שבת לילדים

בית מדרש חברותא

פינת קפה

HENRY & IRIS SILBERMAN BUILDING
CHABAD HEBREW COMMUNITY CENTRE

בית חב"ד

JEWISH
LEARNING

SHUL BULLETIN

PARASHAT BEREISHIT
29 Tishrei, Oct. 10, 2026
Blessing of the new Month

TEFILLAH SCHEDULE

SHABBAT

Candle Lighting 6:26pm

Mincha (Fri) 6:20 pm
Shacharit 9:30 am
Mincha 6:06 pm
Shabbat ends 7:25 pm

WEEKDAYS

SHACHARIT

Sunday, Mon 9:00 am
Thu 7:00 am
Tue, Wed, Fri 7:00 am

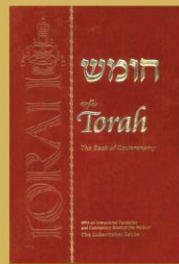
MINCHA

Sun - Tues 6:22 pm
Wed - Thurs 6:19 pm

MAARIV

Sun - Tues 7:06 pm
Wed - Thurs 7:03 pm

Torah Reading Page Numbers

PARASHA – PG 8
HAFTORA – PG 339

PARASHA – PG 1
HAFTORA – PG 48

PARASHA – PG 3
HAFTORA – PG 15

SPONSORS

KIDDUSH

SEUDA SHLISHIT

Eli Shitrit in memory of his father Shlomo Ben Meir

KIDS CLUB

SUNDAY BREAKFAST

COFFEE CORNER

BEYT MEDRASH CHAVRUTA

CHAI HEBREW SCHOOL
2024-2027
TUESDAY EVENING 6:00 PM

SPECIAL OFFER for New Students!
LIMITED TIME OFFER!
ONLY \$360
SEP - MAY
REGULAR PRICE: \$4000
SUBSIDY AVAILABLE!

Bat-Mitzvah Club
YOU CHOOSE YOUR OWN BIRTHDAY!
\$4000
Chabad

CHABAD HEBREW BAR MITZVAH CLUB
YOU CHOOSE YOUR OWN BIRTHDAY!
\$4000

SPECIAL NEW STUDENT OFFER!
LIMITED TIME OFFER!
ONLY \$1500
SEP - JUNE
REGULAR PRICE: \$3000
SUBSIDY AVAILABLE!

CHAI HEBREW SCHOOL
2024-2027
TUESDAY EVENING 6:00 PM